

**ΕΝΩΣΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΓΟΝΕΩΝ & ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ & ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

ΜΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

ΜΑΚΡΙΑ ΑΠΟ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ

Robert E. Slavin

**Πανεπιστήμιο Johns Hopkins
Πανεπιστήμιο του York
Ιούλιος 2008**

Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων των

Μαθητών του Κολλεγίου Αθηνών.

Κατά τη διάρκεια του 20^{ου} αιώνα, η Ιατρική, η γεωργία, η τεχνολογία και άλλοι κλάδοι υιοθέτησαν μία απλή αλλά δυναμική ιδέα: Να χρησιμοποιούν αυτό που είναι αποτελεσματικό. Έτσι κατέστη απαραίτητο τα νέα φάρμακα, οι σπόροι, τα μηχανήματα, να δοκιμάζονται πριν υιοθετηθούν ευρέως. Το αποτέλεσμα ήταν επαναστατική πρόοδος σε κάθε έναν από αυτούς τους τομείς, η οποία συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Η μεταρρύθμιση κάθε τομέα που βασίζεται σε στοιχεία, όχι απλώς προστατεύει το κοινό από αναποτελεσματικές καινοτομίες, αλλά δημιουργεί μία προοδευτική βελτίωση, την οποία πολλοί ερευνητές και φορείς ανάπτυξης αξιοποιούν για να αντικαταστήσουν τις σημερινές βέλτιστες λύσεις με κάτι ακόμη πιο αποτελεσματικό και είναι πεπεισμένοι ότι η αγορά θα υιοθετήσει με ενθουσιασμό τις αποδεδειγμένες καινοτομίες.

Προτού η απόδειξη καταστεί σημαντική στην ιατρική, τη γεωργία και την τεχνολογία, προϊόντα και θεραπείες σε κάθε τομέα διαδίδονταν μέσω μάρκετινγκ, προφορικά και από τις παραδόσεις. Κατά τη διάρκεια του 19^{ου} αιώνα, για παράδειγμα, υπήρχε ήδη αρκετή γνώση στην Ιατρική, αλλά ούτε οι γιατροί ούτε το κοινό απέδιδε σημασία. Στις αρχές του εικοστού αιώνα, ο Ουίλλιαμ Χάλστεντ, ιατρικός ερευνητής στο πανεπιστήμιο Johns Hopkins, αφιέρωσε τριάντα ολόκληρα χρόνια επιχειρώντας, με περιορισμένη ωστόσο επιτυχία, να πείσει τους ιατρούς να πλένουν τα χέρια τους πριν τις επεμβάσεις και να χρησιμοποιούν αποστειρωμένες διαδικασίες που είχαν εγκριθεί ήδη από έρευνα από τη δεκαετία του 1860.

Η πρακτική της εκπαίδευσης σήμερα βρίσκεται περίπου στο ίδιο προεπιστημονικό επίπεδο, όπως η ιατρική εκατό χρόνια πριν. Υπάρχει γνώση στον τομέα της εκπαίδευσης και οι εκπαιδευτικοί περιστασιακά δίνουν προσοχή, όπως έκαναν και οι γιατροί το 1908. Ωστόσο, η έρευνα στην αξιολόγηση των προγραμμάτων, πρακτικών ή υλικών είναι πολύ περιορισμένη και σπάνια έχει βαρύτητα στις αποφάσεις των εκπαιδευτικών. Ως αποτέλεσμα, σημαντικές αποφάσεις για εκπαιδευτικά προγράμματα λαμβάνονται πιθανότατα βάσει μάρκετινγκ, προφορικά, από τις παραδόσεις και από την πολιτική. Έτσι, όχι απλώς δεν παρέχονται τα καλύτερα εκπαιδευτικά προγράμματα στα ευάλωτα

παιδιά, αλλά επίσης απομακρύνεται και οποιαδήποτε πρωτοβουλία των φορέων ανάπτυξης να δημιουργήσουν προγράμματα και τεχνολογία, που είναι τελικά πιο αποτελεσματικά από τις υπάρχουσες πρακτικές. Το αποτέλεσμα είναι το περίφημο εκκρεμές της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, στο οποίο εμφανίζονται νέες ιδέες, χρησιμοποιούνται ευρύτερα και μόνο τότε αξιολογούνται. Όταν τα στοιχεία αξιολόγησης είναι πλέον διαθέσιμα, η αγορά έχει ήδη παραιτηθεί από την ιδέα και έχει σπεύσει να υιοθετήσει την επόμενη πρόσφατη νέα ιδέα (βλέπε Slavin, 1989). Η ταλάντωση του εκκρεμούς περιγράφει την καινοτομία σε όλους τους τομείς, όπως την τέχνη και τη μόδα, όπου «το γούστο», παρά τα στοιχεία, καθοδηγούν τις καταναλωτικές επιλογές. Δυστυχώς, η εκπαίδευση είναι ένας από αυτούς τους τομείς.

Η εμπειρία μας, έπειτα από ένα τριακονταετές πρόγραμμα έρευνας στο πανεπιστήμιο Johns Hopkins που αποσκοπούσε στην αξιολόγηση, την αποτελεσματική διάδοση προγραμμάτων και πρακτικών για τα σχολεία προκειμένου να βελτιωθούν οι επιδόσεις των παιδιών και να επεκταθούν πέρα από αυτό, έτσι ώστε να μεταδοθούν οι εκπαιδευτικές αυτές πολιτικές στις ΗΠΑ και σε ολόκληρο τον κόσμο και να εστιάσουμε στα στοιχεία ως βάση πρακτικής, διαμορφώνει μία σημαντική βάση πρόβλεψης της μελλοντικής εξέλιξης της μεταρρύθμισης βασισμένης σε αποδείξεις.

Συνεργατική Μάθηση

Ο αρχικός στόχος της έρευνας του Johns Hopkins ήταν η συνεργατική μάθηση. Η συνεργατική μάθηση αναφέρεται σε μεθόδους εκμάθησης στις οποίες τα παιδιά συνεργάζονται σε μικρές ομάδες, προκειμένου να βοηθήσουν το ένα το άλλο να μάθουν. Στα μοντέλα συνεργατικής μάθησης του Johns Hopkins, τα οποία ονομάζονται Student Teams-Achievement Divisions (STAD) και Teams-Games-Tournaments (TGT), οι μαθητές εργάζονται σε 4-5μελεις ομάδες, στις οποίες λαμβάνουν αναγνώριση ή άλλες τιμητικές διακρίσεις βάσει της μάθησης όλων των μελών των ομάδων. Στις αρχές του 1970, η έρευνα στο πανεπιστήμιο Johns Hopkins και αλλού είχε εξακριβώσει ότι η συνεργατική μάθηση αυξάνει τις επιδόσεις των μαθητών εφόσον ενσωματώνει δύο βασικά στοιχεία: Το στόχο της ομάδας και την υπευθυνότητα των απόμων. Οι ομάδες δηλαδή, αποζημιώνονται βάσει της ατομικής μάθησης όλων των μελών της ομάδας και

όχι στο προϊόν μιας μονάδας. Στις ομάδες που έχουν οργανωθεί με αυτόν τον τρόπο, είναι συμφέρον για τα μέλη της ομάδας να διδάξουν το ένα στο άλλο, να αξιολογούν τη μάθησή τους και να ζητούν βοήθεια. Αυτές είναι συμπεριφορές που οδηγούν σε μαθησιακά οφέλη.

Στις αρχές της δεκαετίας του 80, η έρευνα της συνεργατικής μάθησης επιταχύνθηκε και εμφανίστηκαν νέες μορφές. Στο πλαίσιο της εργασίας μας στο πανεπιστήμιο Johns Hopkins, δημιουργήσαμε αναλυτικά σχολικά προγράμματα που συνδυάζουν εκπαιδευτικές πρακτικές συνεργατικής μάθησης, με προγράμματα προηγμένης τεχνολογίας, πρώτα στα μαθηματικά σε ένα πρόγραμμα που ονομάζεται Επιταχυνόμενη Διδασκαλία Ομάδας Team Accelerated Instruction (TAI) και έπειτα σε ένα πρόγραμμα διαβάσματος που ονομάζεται Συνεργατική Ολοκληρωμένη Ανάγνωση και Σύνταξη Ιδεών Cooperative Integrated Reading and Composition (CIRC). Αξιολογήσεις σε μεγάλη κλίμακα βρήκαν θετικά αποτελέσματα για τα εν λόγω προγράμματα, όσον αφορά τις επιδόσεις των μαθητών.

Επιπλέον, όσον αφορά τη συνεχιζόμενη έρευνα και ανάπτυξη, το ερευνητικό μας κέντρο ξεκίνησε με ενεργή διάδοση συνεργατικών μαθησιακών μεθόδων. Αρχικά, πραγματοποιήσαμε εργαστήρια για δασκάλους όλων των μαθημάτων βασικής και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Τα εργαστήρια είναι πολύ δημοφιλή και αποτελεσματικά στην επικοινωνία βασικών εννοιών και διαδικασιών, αλλά προς απογοήτευσή μας διαπιστώσαμε ότι η μεταφορά από το εργαστήριο στην πρακτική της τάξης δεν πραγματοποιείται πάντοτε ή δεν διαρκούσε στον χρόνο. Πολλοί δάσκαλοι είχαν δυσκολία στην εφαρμογή συνεργατικών μαθησιακών μεθόδων στα παραδοσιακά διδακτικά βιβλία. Διαπιστώσαμε ότι οι δάσκαλοι ήταν πιο πιθανό να εφαρμόζουν και να συντηρούν προγράμματα συνεργατικής μάθησης που συνδυάζουν τόσο τη διαδικασία όσο και το περιεχόμενο.

Η Επιτυχία για Όλους- Success for All

Στα τέλη της δεκαετίας του '80, μας προσέγγισε η σχολική περιφέρεια του Baltimore City και μας ζήτησε να δημιουργήσουμε ένα μοντέλο για σχολεία βασικής εκπαίδευσης εντός της πόλης, το οποίο θα εξασφάλιζε την επιτυχία των παιδιών.

Αποδεχτήκαμε την πρόκληση και προσθέσαμε αρχική ανάγνωση, πρόωρη παιδική ηλικία, ανάμιξη των γονέων και άλλα στοιχεία στο μοντέλο Συνεργατικής Βασικής Εκπαιδευτικής βαθμίδας για τη δημιουργία ενός προγράμματος που ονομάσαμε Success for All (Slavin & Madden, στον τύπο). Το μοντέλο Success for All έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να χρησιμοποιεί την πρόληψη και την πρόωρη, εντατική παρέμβαση, προκειμένου να διασφαλίσει ότι όλα τα παιδιά των σχολείων με υψηλό επίπεδο φτώχειας ξεκινούν θαυμάσια, ειδικότερα στην ανάγνωση και έπειτα οικοδομούν πάνω σε αυτό το ξεκίνημα σε όλες τις βασικές εκπαιδευτικές βαθμίδες.

Το Success for All δημιουργήθηκε σαφώς ως απόδειξη πώς θα ήταν τα σχολεία, εάν χρησιμοποιούσαν προγράμματα και πρακτικές που είχαν αποδειχθεί αποτελεσματικές έπειτα από αυστηρές έρευνες σε όλες τις πτυχές της λειτουργίας τους.

Αφού το πρόγραμμα σχεδιάστηκε και εφαρμόστηκε, αξιολογήθηκε από περισσότερες από 50 πειραματικές συγκρίσεις ελέγχου, εκ των οποίων 30 ήταν αξιολογήσεις τρίτων, ενώ μία εθνική αξιολόγηση 35 σχολείων, έδειξε θετικά αποτελέσματα στην ανάγνωση. Αναθεωρήσεις στην έρευνα της εκτενούς σχολικής μεταρρύθμισης έχουν όλες καταλήξει στο ότι η Success for All είναι το ένα από τα δύο προγράμματα με τις ισχυρότερες αποδείξεις αποτελεσματικότητας.

Το Success for All έχει διαδοθεί ευρέως. Τα έτη 2007-08, εφαρμόστηκε σε περίπου 1200 σχολεία βασικής και μέσης εκπαίδευσης σε 47 πολιτείες, υπηρετώντας κυρίως σχολεία με υψηλό επίπεδο φτώχειας, τόσο σε πόλεις όσο και στην επαρχία. Σε γενικές γραμμές, χρησιμοποιείται σε σχολεία με υψηλό επίπεδο φτώχειας, σε μία συγκεκριμένη περιοχή, αλλά και συνολικά σε ορισμένες περιφέρειες.

Η εμπειρία μας με το Success for All υποστηρίζει σθεναρά την πεποίθησή μας, ότι το σχολείο είναι η βασική μονάδα αλλαγής. Το Success for All καθίσταται ο πυρήνας της ουσίας του σχολείου. Τα τελευταία χρόνια, το Success for All έχει επεκταθεί με επιτυχία στη μέση εκπαίδευση και έχει αρχίσει να ενσωματώνει πολυμέσα και άλλα τεχνολογικά μέσα.

Άλλα Μοντέλα Εκτενούς Σχολικής Μεταρρύθμισης

Το Success for All είναι το μεγαλύτερο δίκτυο εκτενούς σχολικής μεταρρύθμισης, μεταξύ άλλων μεγάλων δικτύων που περιλαμβάνουν την America's Choice, τη School

Development Project, τη Modern Red Schoolhouse και τη Direct Instruction. Η έρευνα των εκτενών σχολικών μεταρρυθμίσεων έχει δημιουργήσει μία ευρεία γκάμα μοντέλων από μέτρια μέχρι ισχυρά στοιχεία αποτελεσματικότητας με αυστηρές αξιολογήσεις. Παρόλο που τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της διαφέρουν σημαντικά, όλα αυτά τα μοντέλα φτάνουν σε ένα κοινό παρονομαστή για τον τρόπο που η μεταρρύθμιση σε σχολικό επίπεδο θα καταστεί αποτελεσματική σε ευρεία κλίμακα. Όλα χρησιμοποιούν «φροντιστές» για να παρέχουν επιτόπου, συνεχή βοήθεια στους δασκάλους. Όλοι διατηρούν ενεργά, εθνικά δίκτυα προκειμένου να παρέχουν συνεχή βοήθεια στα μέλη τους να βελτιώσουν τις πρακτικές τους και να ανταλλάξουν ιδέες με συναδέλφους της ίδιας νοοτροπίας. Τα περισσότερα (συμπεριλαμβανομένου του Success for All) απαιτούν από το προσωπικό του σχολείου να αποδέχεται την υιοθέτηση των προγραμμάτων, προκειμένου να διασφαλίζουν την υποστήριξή του. Τα περισσότερα παρέχουν λεπτομερές υλικό για μαθητές και δασκάλους, καθώς και αξιολογήσεις μαθητών, προκειμένου να βοηθήσουν τα σχολεία να εφαρμόσουν περιεκτικά τα μοντέλα με ακρίβεια και αποτελεσματικότητα.

Μία Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση που βασίζεται σε αποδείξεις

Εάν η εκπαίδευση πρόκειται να πραγματοποιήσει σημαντική πρόοδο τον 21^ο αιώνα, πρέπει να ενστερνιστεί τη μεταρρύθμιση που βασίζεται σε αποδείξεις. Δεν υπάρχει άλλος δρόμος για να πάμε μπροστά. Ωστόσο, υπάρχουν πολλά εμπόδια που πρέπει να ξεπεραστούν.

Προκειμένου η μεταρρύθμιση βάσει αποδείξεων να επικρατήσει σε ευρεία κλίμακα, πρέπει να ισχύσουν τρεις προϋποθέσεις.

1. Πρέπει να υπάρχει ένα ευρύ φάσμα πρακτικά αποδεδειγμένων προγραμμάτων σε κάθε τομέα εκπαίδευσης, σε κάθε θέμα και σε κάθε βαθμίδα. Οι πολιτικές που βασίζονται σε αποδείξεις δεν θα καθιερωθούν, εάν απαιτητικά ισχυρά στοιχεία απαιτούν από τους εκπαιδευτές να χρησιμοποιούν μόνο ένα από τα δύο αποδεδειγμένα προγράμματα, ή εάν κανένα πρόγραμμα δεν έχει στοιχεία.
2. Αξιόπιστες, αμερόληπτες, και φιλικές προς τον εκπαιδευτικό μεταρρυθμίσεις πρέπει να είναι διαθέσιμες, προκειμένου να ενθαρρυνθούν οι εκπαιδευτικοί και οι

διαμορφωτές της πολιτικής και να γνωρίζουν ποια συγκεκριμένα προγράμματα και πρακτικές έχουν αποδειχθεί αποτελεσματικές, έπειτα από αυστηρές αξιολογήσεις.

3. Κρατικοί φορείς πρέπει να δώσουν κίνητρα στα σχολεία να υιοθετήσουν αποδεδειγμένα προγράμματα.

Η εμπειρία της συνεργατικής μάθησης, του Success for All, καθώς και άλλων προγραμμάτων εκτενούς σχολικής μεταρρύθμισης, παρέχουν ένα μοντέλο για το πώς μπορούν να πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις μέσω συντονισμένων προσπαθειών του κράτους, των ιδιωτών χορηγών, των παραγόντων ανάπτυξης, των ερευνητών και των εκπαιδευτικών σε όλες τις βαθμίδες.

Οικοδομώντας μία Βάση Έρευνας για Αποτελεσματικά Προγράμματα

Ίσως η πιο σημαντική απαίτηση για μεταρρύθμιση, που βασίζεται σε στοιχεία είναι η ανάπτυξη ενός ουσιαστικού συνόλου προγραμμάτων - προτύπων και πρακτικών με ισχυρά στοιχεία αποτελεσματικότητας. Οι εκπαιδευτικοί και οι διαμορφωτές πολιτικής πρέπει να διαθέτουν μία ευρεία γκάμα προγραμμάτων, εκ των οποίων μπορούν αξιόπιστα να επιλέγουν. Αυτό σημαίνει ότι τα κράτη πρέπει να χρηματοδοτούν μία ευρεία γκάμα προγραμμάτων έρευνας και ανάπτυξης που έχουν σχεδιαστεί, προκειμένου να δημιουργούνται καινοτομίες ικανές να βελτιώσουν σημαντικά την πορεία της εκπαίδευσης σε όλα τα επίπεδα και σε όλα τα θέματα.

Η διαδικασία ανάπτυξης ενδέχεται να χρησιμοποιεί μια σειρά «προσχεδιασμένων διαγωνισμών», στην οποία το κράτος παραθέτει αναλυτικά τις απαιτήσεις και έπειτα χρηματοδοτεί διαφορετικά σύνολα, για την ανάπτυξη και την αξιολόγηση ανταγωνιστικών εναλλακτικών λύσεων. Για παράδειγμα, ένας φορέας χρηματοδότησης ενδέχεται να ζητήσει από εταιρείες Έρευνας / Ανάπτυξης να αναπτύξει μία προσέγγιση στη διδασκαλία της άλγεβρας σε μαθητές ηλικίας 14-16 ετών ικανούς να βελτιώνουν τις επιδόσεις τους σε εθνικά ή διεθνή μέτρα κατά τουλάχιστον 25% της συνηθισμένης απόκλισης. Οι πιο υποσχόμενοι υποψήφιοι θα μπορούσαν να επιλέγονται με διαγωνισμό και να ξεχωρίζουν σταδιακά, εφόσον αποδειχθεί ότι κάποια σχήματα δεν είναι αποτελεσματικά ή πρακτικά.

Η διαδικασία προσχεδιασμένου διαγωνισμού που παρήγαγε μοντέλα εκτενούς σχολικής μεταρρύθμισης θα μπορούσε να εφαρμοστεί σε οποιοδήποτε θέμα και βαθμίδα. Φανταστείτε ομάδες σχεδιασμού που εργάζονται για τον σχεδιασμό και την αξιοποίηση προγραμμάτων ικανών να επιταχύνουν την επιτυχία στην πρώτη ανάγνωση, στα ανώτερα βασικά μαθηματικά, στην άλγεβρα και τη φυσική, στα προγράμματα μαθητών δεύτερης γλώσσας, στην πρόληψη παραίτησης, στην πρώτη παιδική ηλικία και ούτω καθεξής. Σε κάθε περίπτωση, ο στόχος θα ήταν να οικοδομήσουμε με ό,τι καλύτερο υπάρχει σήμερα και να καταλήξουμε με πολλά προγράμματα, που αποδεδειγμένα αυξάνουν την επιτυχία κατά τουλάχιστον 25% από την συνηθισμένη απόκλιση. Τα προγράμματα αυτά ενδέχεται να διαφέρουν εξαιρετικά. Ορισμένα προϋποθέτουν τεχνολογία και άλλα όχι. Ορισμένα προϋποθέτουν εκτενή εκπαίδευση, άλλα όχι τόσο. Ορισμένα αμφισβητούν τις τρέχουσες αντιλήψεις για τη διδακτέα ύλη, άλλα ενδέχεται να είναι πιο παραδοσιακά. Αυτό που έχει σημασία είναι ότι έχουν αποδειχθεί αποτελεσματικά και λειτουργούν ως πρότυπα σε πολλά σχολεία.

Ένα βασικό ζήτημα στο σχεδιασμό της διαδικασίας διαγωνισμού είναι ο σχεδιασμός της αξιολόγησης. Οι αξιολογήσεις πρέπει να χρησιμοποιούν τυχαία δείγματα διαφόρων συνθηκών, πρέπει να χρησιμοποιούν εθνικές ή κρατικές αξιολογήσεις ως μέτρο για το αποτέλεσμα και πρέπει να είναι τόσο μεγάλες (τουλάχιστον σε 10 σχολεία) προκειμένου να αποφεύγονται να διαφαίνονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά συγκεκριμένων σχολείων. Τα προγράμματα αυτά, πρέπει να εφαρμόζονται κάτω από ρεαλιστικές συνθήκες που ισχύουν κατά την πρακτική, χωρίς να αποδίδεται επιπλέον προσοχή ή παράτυπες συνθήκες. Οι αξιολογήσεις μπορούν να πραγματοποιούνται από φορείς ανάπτυξης ή από τρίτους, αλλά πάντοτε υπό την αυστηρή εποπτεία του φορέα χρηματοδότησης.

Οι κυβερνήσεις πολλών χωρών θα μπορούσαν να χρηματοδοτήσουν σημαντική έρευνα και ανάπτυξη αποτελεσματικών προγραμμάτων, παραχωρώντας ένα μικρό τμήμα του προϋπολογισμού για την εκπαίδευση. Με επαρκή υποστήριξη, ερευνητές, φορείς ανάπτυξης και επιχειρηματίες μπορούν να αναπτύξουν και να αξιολογούν προγράμματα σε κάθε βαθμίδα από την προσχολική εκπαίδευση έως και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση για μία περίοδο από πέντε έως δέκα χρόνια.

Αναθεωρώντας το Αποτελεσματικό

Οι εκπαιδευτικοί και οι διαμορφωτές της πολιτικής για την παιδεία χρειάζονται επιστημονικά έγκυρες, επαρκείς και ξεκάθαρες, έγγραφες περιλήψεις των βασικών στοιχείων της έρευνας που να αποδεικνύουν την αποτελεσματικότητα των εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Οι εκπαιδευτικοί είναι εξαιρετικά απίθανο να αφιερώσουν χρόνο για να προσπαθήσουν να ζυγίσουν ανταγωνιστικά στοιχεία από πολλές αξιολογήσεις. Χρειάζονται αξιόπιστες πληροφορίες σε συνοπτική μορφή, ανάλογες με τις *Εκθέσεις Καταναλωτών (Consumer Reports)* στις ΗΠΑ και *Which Car?* στη Βρετανία.

Στις ιστοσελίδες εμφανίζονται αναθεωρήσεις έρευνας εκπαιδευτικών προγραμμάτων φιλικές προς τους εκπαιδευτικούς. Η Best Evidence Encyclopedia (www.bestevidence.org), που σήμερα φιλοξενείται στο Πανεπιστήμιο Johns Hopkins και το Institute for Effective Education στο Πανεπιστήμιο του York, συνοψίζει αναθεωρήσεις από όλες τις πηγές, σε μορφή "*Consumer Reports*" και συμβάλλει στις δικές του αναθεωρήσεις. Σήμερα διαθέτει αναθεωρήσεις μαθηματικών βασικής και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ανάγνωση δευτεροβάθμιας, εκτενούς σχολικής μεταρρύθμισης, διδασκαλία με τη βοήθεια υπολογιστών και άλλα θέματα.

Οι αναθεωρήσεις του Κέντρου Ποιότητας Εκτενούς Σχολικής Μεταρρύθμισης (www.csrq.org) ερευνούν μοντέλα εκτενούς μεταρρύθμισης. Άλλες ιστοσελίδες, όπως το Δίκτυο Υποσχόμενων Πρακτικών (www.promisingpractices.net) και Κοινωνικών Προγραμμάτων στην Εργασία (www.evidencebasedprograms.org) παρουσιάζουν την εκπαίδευση και τα προγράμματα κοινωνικών υπηρεσιών με τα υψηλότερα επίπεδα στοιχείων, από υψηλής ποιότητας τυχαία πειράματα. Το International Campbell Collaboration (www.campbellcollaboration.org) και το Βρετανικό Κέντρο ΕΡΡΙ (www.EPPI.ioe.ac.uk) παρέχουν επίσης επιστημονικές αναθεωρήσεις σε πολλούς εκπαιδευτικούς τομείς. Παρόλο που υπάρχουν αντιπαραθέσεις και δυσκολίες στις αναθεωρήσεις αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων, η επιχείρηση αυτή εξελίσσεται ταχέως σε πολλά μέτωπα και μέσα σε λίγα χρόνια πιθανότατα θα υπάρχουν πολλαπλές υψηλής ποιότητας, αξιόπιστες αναθεωρήσεις διαθέσιμες σε εκπαιδευτικούς και διαμορφωτές πολιτικής.

Πολιτικές που βασίζονται σε στοιχεία

Σε τελευταία ανάλυση, δεν είναι αρκετό να υπάρχουν πολλά προγράμματα που έχουν αποδειχθεί αποτελεσματικά από έρευνες και αξιόπιστες αναθεωρήσεις ερευνών. Στην εκπαίδευση δεν υπάρχει η παράδοση να διερευνούνται αποδείξεις για προγράμματα βάσει στοιχείων και εάν δεν υπάρχει φανερή υποστήριξη από το κράτος, το μάρκετινγκ πάντοτε θα βλάπτει τα στοιχεία.

Οι κυβερνητικές πολιτικές υποστήριξης της χρήσης αποδεδειγμένων προγραμμάτων, πρέπει να είναι ξεκάθαρες αναφορικά με το ποια προγράμματα υπάρχουν με ισχυρά στοιχεία αποτελεσματικότητας. Αυτό θα καταστεί δυνατό στο κοντινό μέλλον όταν οι αναθεωρήσεις θα χρησιμοποιούν αμετάβλητα επίπεδα στοιχείων, όπως συζητήθηκε νωρίτερα.

Οι κυβερνήσεις πρέπει να παρέχουν κίνητρα για τη χρήση των προγραμμάτων που έχουν αποδειχθεί αποτελεσματικά. Ένας μηχανισμός θα ήταν να παρέχουν επιπρόσθετες μονάδες αξιολόγησης σε μορφή επιχορηγήσεων για σχολεία ή περιφέρειες που αιτούνται της χρήσης αποδεδειγμένων προγραμμάτων. Η παροχή επιπλέον μονάδων, αντί της χρήσης συγκεκριμένων προγραμμάτων, επιτρέπει στα σχολεία να χρησιμοποιούν οποιοδήποτε πρόγραμμα θεωρούν καλύτερο, αλλά το οποίο φανερά εκφράζει την προτίμηση του κράτους για προγράμματα με ισχυρά στοιχεία.

Συνέπειες της Μεταρρύθμισης που βασίζεται σε Στοιχεία

Οι συνέπειες της μεταρρύθμισης που βασίζεται σε στοιχεία θα ήταν πολύ σημαντικές. Εάν οι κρατικές πολιτικές αρχίσουν να ευνοούν προγράμματα με ισχυρές αποδείξεις, οι παράγοντες ανάπτυξης συμπεριλαμβανομένων των εκδοτών, των φορέων ανάπτυξης λογισμικού, των πανεπιστημιακών ερευνητών και των επιχειρηματιών κάθε είδους, θα έχουν ένα κίνητρο να εμπλακούν σε σοβαρές προσπάθειες ανάπτυξης και αξιολόγησης. Βλέποντας την άμεση επίδραση της έρευνας και της ανάπτυξης, οι διαμορφωτές πολιτικής ενδέχεται να παράσχουν σημαντικά μεγαλύτερη χρηματοδότηση για αυτού του είδους τις δραστηριότητες. Οι φορείς ανάπτυξης θα έχουν έτσι λόγο να επενδύουν σε πιο αποτελεσματικές καινοτόμες στρατηγικές,

γνωρίζοντας ότι εάν αποδειχθούν αποτελεσματικές έπειτα από αυστηρούς ελέγχους, θα είναι επιτυχημένες στην αγορά.

Η μεταρρύθμιση που βασίζεται σε στοιχεία θα εφαρμόσει τελικά στην εκπαίδευση την ίδια διαδικασία που οδήγησε την ιατρική, τη γεωργία και την τεχνολογία σε δραματικές εξελίξεις, τον 20^ο αιώνα, όπου κάθε λύση που πληρεί τα πρότυπα των στοιχείων υπερισχύει λιγότερο έναντι των λιγότερο αποτελεσματικών προϊόντων, ενώ μία ολόκληρη επιχείρηση ευρείας έρευνας και προόδου αποσκοπεί να βελτιώσει ότι καλύτερο υπάρχει διαθέσιμο σήμερα. Η εμπειρία μας με τη συνεργατική μάθηση, του *Success for All*, και άλλων μοντέλων εκτενούς μεταρρύθμισης, αναδεικνύει την εικόνα μίας τέτοιας επιχείρησης. Ωστόσο, πρέπει να ενθαρρυνθούν παρόμοιες πρωτοβουλίες σε όλα τα θέματα, όλες τις βαθμίδες και για κάθε τύπο εκπαιδευτικού αποτελέσματος.

Νικητές θα αναδειχθούν εκατομμύρια παιδιά, ειδικότερα αυτά που ωφελούνται λιγότερο από το υπάρχον σύστημα, οι δάσκαλοι που επιζητούν πιο αποτελεσματικά εργαλεία προκειμένου να κάνουν σωστά τη δουλειά τους και ολόκληρη η κοινωνία, η οποία θα προσβλέπει πλέον στην πρόοδο της εκπαίδευσης με την ίδια πεποίθηση που αναμένει πρόοδο και σε άλλους τομείς. Η εκπαιδευτική έρευνα θα κερδίσει το σεβασμό και τους πόρους που δεν είχε ποτέ. Ακόμη και οι εκδοτικές εταιρείες που σήμερα επαναπαύονται στο μάρκετινγκ θα επωφεληθούν, εάν ασπαστούν την καινοτομία, καθώς θα διαθέτουν τους πόρους να κάνουν την απαραίτητη έρευνα και ανάπτυξη, με τον ίδιο τρόπο που οι φαρμακευτικές εταιρείες επωφελούνται από την εφαρμογή πρακτικών που βασίζονται σε στοιχεία της ιατρικής.

Οι πρόσφατες εξελίξεις στην έρευνα και την πολιτική καθιστούν επιτέλους δυνατή τη δρομολόγηση της εκπαίδευσης προς την αυθεντική μεταρρύθμιση. Η εμπειρία της συνεργατικής μάθησης, του *Success for All*, και της εκτενούς σχολικής μεταρρύθμισης, δείχνουν ότι υπό τις σωστές συνθήκες, μπορούν να αναπτυχθούν αποδεδειγμένα και αποτελεσματικά μοντέλα μεταρρύθμισης του σχολείου και της τάξης, που έχουν αξιολογηθεί αυστηρά και διαδοθεί προς όφελος εκατοντάδων χιλιάδων παιδιών. Δεν μένει παρά οι διαμορφωτές της πολιτικής και ο κλάδος μας να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα.

**ΕΝΩΣΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΓΟΝΕΩΝ & ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ & ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

**ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ
ΤΟΥ ΚΟΛΛΕΓΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ.**